

Krisesentrenes utfordringer når kommunene overtar ansvaret i 2010

I Kommunal Rapport 30/2009 ber leder av Norsk Krisesenterforbund, Wenche Holmberg Nielsen, kommunene om å stille seg kritisk til driften av eksisterende krisesentertiltak i forbindelse med den nye krisesenterloven.

DEBATT

Av: Tove Smaadahl, Krisesentersekretariatet og Lone A. Johansen, Krisesentersekretariatet
21.10.2009

Vi finner det meget underlig at en leder som kun representerer 14 krisesentre, retter sin kritikk og mistillit mot krisesentrene fremfor å stille krav til kommunene og myndighetene. Holmberg Nielsen kommer med kritikk som viser manglende bakgrunnskunnskap om krisesentrenes arbeid gjennom 30 år og som pågår ved landets krisesentre i dag. I løpet av alle disse årene har Krisesenterbevegelsen kjempet for å sikre voldsutsatte kvinner og deres barn et godt og likeverdig krisesentertilbud. Det er derfor urovekkende at Holmberg Nielsen ikke ser at hennes egne uttalelser undergraver det viktige og betydningsfulle arbeidet krisesentrene gjør.

Holmberg Nielsen hevder at det er krisesentrenes ideologiske forankring som er hovedårsaken til interne konflikter og henter støtte for disse påstandene ved å referere til TV2. Det å bruke enkeltsaker fra media for å dokumentere egne påstander, er det mye si om, men det er uansett ikke uproblematisk. Det burde også Holmberg Nielsen vite.

Hun forsøker å nyansere med å trekke frem pilotstudiet «Smertefulle endringsprosesser. En undersøkelse om arbeidsmiljøet ved utvalgte krisesentre», fra Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS). Her hevder hun at forskningsrapporten bekrefter hennes påstander om at det er et ensidig fokus på ideologi, som skaper uholdbare tilstander for ansatte og brukere ved krisesentrene.

Holmberg Nielsen har nok tolket dette studiet etter eget ønske, for konklusjonen i denne forskningsrapporten er det motsatte av hennes påstander. I presentasjonen av denne studien overser Holberg Nielsen at dette er en forundersøkelse basert på fire krisesentre, hvorav to av sentrene er organisert i Norsk Krisesenterforbund og to er organisert i Krisesentersekretariatet. Det vil si at hun også overser at de sentrene i undersøkelsen representerer to ulike ideologiske forankringer. Det avslører igjen hennes unyanserte og forenklete måte og årsaksforklare på.

Rapporten tydeliggjør at krisesentrene bør operere med et felles verdigrunnlag/ideologi og at utfordringene ligger i det å enes om hvilke strategier som skal legges til grunn for å nå dette målet. Alle organisasjoner har et verdigrunnlag. Spørsmålet er hva det skal være og at det er en enighet om verdiene og verdienes betydning for arbeidet.

Forskeren konkluderer med at «avideologisering av sentrene kan bli et problem hvis det er forskjellige synspunkter på ideologien internt på senteret». Det er da meget interessant at Holmberg Niensens videreformidling av forskerens konklusjon og anbefalinger er «... en

avideologisering av krisesentrene for blant annet å komme maktkamp og interne konflikter til livs»!

Det er uklart i Holmberg Nielsens artikkel hvordan hun definerer ideologi, eller om hun viser til forskernes terminologi/definisjon. Det ser ut for oss som om hun forveksler ideologi med strategi i henhold til organisasjonsstruktur, syn på omorganisering, kompetansekrav, arbeidsmetoder og arbeidsoppgaver. Den ideologiske plattformen som medlemmene av Krisesentersekretariatet jobber ut ifra omtaler ikke hvordan sentrene organiseres, om strukturene er hierarkiske eller flate, og heller ikke arbeidsmetoder.

Det ideologien derimot bidrar til er å samle Krisesenterbevegelsen rundt en felles ideologisk forståelsesramme hvor det viktigste er å håndtere og synliggjøre vold mot kvinner og barn både på individ- og samfunnsnivå. Selv om denne visjonen for krisesentrene ikke samsvarer med Holmberg Nielsens, så samsvarer den med internasjonale menneskerettighets konvensjoner - og handlingsplaner Norge har ratifisert og implementert.

Det Holmberg Nielsen har rett i er at det har vært smertefulle endringsprosesser ved noen få krisesentre. Prosesser hvor sentrene har gått fra den opprinnelige flate strukturen og ulønnede ansatte, til hierarkiske strukturer og lønnede ansatte. Allikevel har de fremdeles en felles erkjennelse av den samlende ideologien og grunnverdiene.

Flere av Krisesentersekretariatets medlemssentre er i dag interkommunale selskaper. Vi vil gjerne få svare på Holmberg Nielsens kritikk med å vise til et eksempel på hvordan den ideologiske plattformen til Krisesenterbevegelsen lar seg integrere i en interkommunale selskapsavtale. Medlemssenteret Indre Østfold Krisesenter, med sin tydelige ideologiske plattform, har fått selskapsavtalen politisk behandlet og godkjent av hele ni betalende kommuner.

Flere av våre medlemssentre er og har vært i endring samt hatt en dialog med sine kommuner lenge før loven ble utarbeidet og vedtatt. Det synes nok en gang som om Holmberg Nielsen ikke helt følger med når hun fremstiller endringer og dialog med kommuner som noe nytt.

Verdigrunnlaget i Krisesentersekretariatet er å styrke krisesentrene og bekjempe menns vold mot kvinner og deres barn. Dette arbeidet har blitt satt pris på av andre enn Holmberg Nielsen, vi fikk for eksempel LOs likestillingspris 2009.

Det kan synes som om at Norsk Krisesenterforbund har en leder som motarbeider krisesentrene og det krisesentrene har stått for. Det er et paradoks at lederen som er pålagt å jobbe ut fra et verdigrunnlag basert på å formidle fakta og viten, kommer med så mange faktiske feil.

I stedet for å motarbeide krisesentrene og deres ideologi, bør hun bruke energien sin på å styrke krisesentrene, samt arbeide for kvinner og barns rett til å leve et liv uten vold.

Denne artikkelen sto på trykk i Kommunal Rapport's papirutgave nr. 34/2009.